

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte –Toma Nadejda,
Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,
a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Șevcenco Victor XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 22.01.2016 – 18.12.2018.

Instanța de apel: 11.02.2020 – 05.11.2021.

Instanța de recurs: 24.03.2022 – 07.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 decembrie 2018, Șevcenco Victor a fost achitat în temeiul art. 152 alin. (1) Cod penal, din motivul depășirii legitimei apărări cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Acțiunea civilă înaintată de către Moscalciuc Vitalie a fost lăsată fără examinare cu drept de adresare în ordine civilă.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, de către organul de urmărire penală inculpatul Șevcenco Victor se învinuiește în aceea, că la 11 octombrie 2015, aproximativ pe la orele 11, aflându-se în coridorul comun de la etajul 10 al blocului locativ nr. xxxx, din str. Xxxx, or. Chișinău, în urma unui conflict cu cet. Moscalciuc Vitalie, l-a agresat fizic pe acesta, cu aplicarea mai multor lovituri pe diferite regiuni ale corpului, în rezultatul căruia în conformitate cu raportul de expertiză medico- legală nr. 2798/D din 24.11.2015 i-au fost cauzate fractura osului 2 zigomatic a corpului cu deplasare pe stânga, hemosinusită pe stânga, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comotie cerebrală, hematom a septului nazal pe stânga, contuzia globului ocular stâng, care au fost produse în rezultatului acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie.

Acțiunile lui au fost încadrate în prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal ca vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

Prima instanță a stabilit că în acțiunile lui Șevcenco Victor lipsește cu desăvârșire latura subiectiv – intenția de provocare a leziunilor corporale, în condițiile în care nu inculpatul Șevciuc Victor, ci partea vătămată a venit la el acasă cu manifestări de agresiune. În sentință s-a menționat că toate acțiunile inculpatului au avut caracter absolut spontan, ele au derivat din comportamentul părții vătămate Moscalciuc Vitalie și exclud intenția directă de a cauza vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, Mîțu Felicia, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care inculpatul Șevcenco Victor să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și în baza acestui articol, a-i aplica pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu admiterea acțiunii civile înaintată de partea vătămată.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- în condițiile în care părții vătămate, conform Raportului de constatare medico-legală nr. 2607/D din 11.11.2015, i-au fost cauzate vătămări medii, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, este în afara oricărui dubiu rezonabil că limitele legitimei apărări au fost depășite, iar proporționalitatea nu a fost respectată între atac și mijloacele de respingere a acestuia;

- din declarațiile martorilor anexate la materialele dosarului penal rezultă că atunci când partea vătămată a venit la inculpat, acesta a strigat la soția sa să-i aducă arma din casă, din care fapt rezultă cert intenția inculpatului de a săvârși infracțiunea contra persoanei, și nu că acesta ar fi intenționat să se apere legitim. Ori, inculpatul foarte simplu putea să evite acest conflict prin darea indicațiilor soției sale de a suna la poliție și nu darea indicațiilor de a aduce arma. Mai mult ca atât, inculpatul putea să evite acest conflict, dacă se ducea la el în apartament, încuia ușa și chema poliția. Însă, intenția inculpatului a fost alta. Acesta avea scopul vădit de a intra în conflict cu partea vătămată și să-i cauzeze acestuia vătămări corporale;

- în condițiile în care instanța a constatat că inculpatul ar fi acționat în limitele legitimei apărări, aceasta prin prisma prevederilor art. 390, alin. (1), pct. 5) Cod de procedură penală era în drept să-l achite. Însă, din partea

dispozitivă a sentinței rezultă că Șevcenco Victor a fost achitat pe motivul depășirii legitimei apărări, cauză care înlătură caracterul penal al faptei. Iar depășirea limitelor legitimei apărări nu este o cauză care înlătură caracterul penal al faptei, ci constituie o faptă penal condamnată. Respectiv, există o discrepanță și neconcordanță logică între temeiul achitării și motivul pe care se întemeiază achitarea, instanța de fond se contrazice în dispozitivul sentinței - pe de o parte, stabilește cert că inculpatul Șevcenco Victor a depășit limitele legitimei apărări, iar pe de altă parte, îl achită în legătură cu acest fapt, ceea ce vine în contradicție cu prevederile art.36 alin. (2) Cod penal și art. 390 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală;

- vinovăția inculpatului Șevcenco Victor este demonstrată prin probe admisibile și pertinente, iar acest fapt determină necesitatea casării totale a sentinței.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2021 a fost admis apelul procurorului, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Șevcenco Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și a fost liberat de pedeapsa penală din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Moscalciuc Vitalie împotriva Șevcenco Victor cu privire la încasarea prejudiciului. S-a dispus a fi încasat de la Șevcenco Victor în beneficiul lui Moscalciuc Vitalie suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că instanța de fond la adoptarea sentinței contestate incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia achitării lui Șevcenco Victor în temeiul art. 152 alin. (1) Cod penal din motivul depășirii legitimei apărări cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

În decizie s-a menționat că, în urma analizei și aprecierii probelor acumulate la cauza penală, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat următoarele:

„Șevcenco Victor, la 11 octombrie 2015, aproximativ pe la orele 11, aflându-se în coridorul comun de la etajul 10 al blocului locativ nr.xxxx, din str. Xxxx, or. Chișinău, în urma unui conflict cu cet. Moscalciuc Vitalie, l-a agresat fizic pe acesta, cu aplicarea mai multe lovituri pe diferite regiuni ale corpului, în rezultatul căruia în conformitate cu raportul de expertiză medico- legală nr. 2798/D din 24.11.2015 i-au fost cauzate fractura osului zigomatic a corpului cu deplasare pe stânga, hemosinusită pe stânga, fractura oaselor nazale fără deplasare, traumă

craniocerebrală închisă manifestată prin comotie cerebrală, hematom a septului nazal pe stânga, contuzia globului ocular stâng, care au fost produse în rezultatului acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie”.

Transcriind în partea descriptivă a deciziei declarațiile inculpatului depuse în ambele instanțe de fond, instanța de apel a considerat că vina lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, se probează, cu certitudine, prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Moscalciuc Vitalie depuse în cadrul ședinței instanței de apel, raportul de expertiză medico legală nr. 2607/D din 03 noiembrie 2015.

Instanța de apel a conchis că inculpatul Șevcenco Victor a comis infracțiunea imputată lui, și că acțiunile acestuia se încadrează în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, argumentele procurorului din apel sunt fondate, deoarece instanța de fond a dat o apreciere eronată situației de fapt constatate în cadrul cercetării judecătorești. În acest context, instanța de apel a constatat că, în sentința atacată prima instanță a respins în totalmente probele acuzării, prin care cu certitudine se confirmă comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de legea penală și vinovăția inculpatului Șevcenco Victor, greșit a ajuns la concluzia de achitare din motivul depășirii legitimei apărări și cauză care înlătură caracterul penal al faptei.

Descriind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a constatat că la materialele cauzei nu există careva probe ce ar confirma că inculpatul a săvârșit fapta pentru a respinge un atac direct, imediat și real, îndreptat împotriva sa, nefiind întrunite cerințele obligatorii impuse de dispozițiile art. 36 Cod penal și nu poate fi vorba de o "legitimă apărare", deoarece Moscalciuc Vitalie nu avea asupra sa careva obiecte sau arme pentru a crea un risc real asupra vieții sau sănătății inculpatului, or, inculpatul a aplicat lovituri părții vătămate, astfel, fiind demonstrată supremația acestuia față de partea vătămată în sensul posibilității aplicării unor lovituri cu efect imediat de vătămare corporală medie, fiind neîntemeiată poziția instanței de fond referitor la legitima apărare a inculpatului Șevcenco Victor.

Instanța de apel a considerat că inculpatul **Șevcenco Victor urmează a fi liberat de răspundere penală și că se impune soluția de încetare a procesului penal**, deoarece de la săvârșirea infracțiunii, 11 octombrie 2015,

pînă la ziua pronunțării deciziei au expirat mai mult de 5 ani, constatând prezența cazului de prescripție reglementat în art. 60 Cod penal.

Instanța de apel a menționat că partea vătămată, prin cererea din 19.07.2018, a solicitat încasarea din contul inculpatului a **prejudiciului material în sumă de 2 500 lei** și a prejudiciului moral în sumă de 70 000 lei.

Menționând prevederile procesual-penale care reglementează acțiunea civilă în cadrul procesului penal (art. 1422, 1423 Cod civil (în vigoare la momentul comiterii faptei)) și circumstanțele pentru stabilirea cuantumului prejudiciului moral (*nivelul (gradul) suportării de către partea vătămată a suferințelor fizice; vârsta părții vătămate, care, în mod incontestabil, amplifică suferințele morale a părții vătămate; capacitatea făptuitorului de a recupera prejudiciul moral; condițiile socio-economice a societății unde locuiește partea vătămată; aplicarea uniformă a cuantumului prejudiciului moral în cazuri comparabile*) instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă și de a încasa din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care invocând incidența *pct. 6) și 12)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei și menținerea sentinței.

5.1 În susținerea recursului, inculpatul invocă că:

- concluziile instanței de apel: „*nu au fost prezentate careva probe precum că inculpatul a săvârșit fapta pentru a respinge un atac direct, imediat și real îndreptat împotriva sa*” contrazic materialelor dosarului;

- instanța de apel a ignorat acțiunile ilegale ale părții vătămate Moscalciuc Vitalie și ale martorului Toma Lucia împotriva sa;

- bonurile de plată în sumă de 2 500 lei pentru procurarea medicamentelor anexate la acțiunea civilă depusă de partea vătămată nu au nici o legătură cu vătămarile ultimului.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În particular, avându-se în vedere recursul ordinar, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

La chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În susținerea concluziei formulate instanța de recurs menționează, că reieșind din argumentele invocate de inculpat, rezultă că acestea își găsesc reflectare în temeiurile pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) **pct. 6) și 12)** Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând argumentele fixate în recursul inculpatului, subscrise cazurilor de casare prevăzute de pct. 6) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, în raport cu materialele din dosar, Colegiul Penal lărgit constată că criticile aduse de către recurent parțial și-au găsit confirmare în cauza dedusă judecății, iar decizia instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează.

Potrivit dispozitivului deciziei, Șevcenco Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și a fost liberat de pedeapsa penală din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi, evazivi, reprezintă motiv de casare.

Totodată, potrivit art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, în caz de admitere a apelului și rejudecării cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat prima instanță, care cerințe ale Legii au fost încălcate de către această instanță, apoi motivele adoptării soluției date de instanța de apel. Instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât

și cele de apărare. În orice caz, se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră necesar de menționat că, instanța de apel potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, la examinarea apelului, a audiat în instanța de apel partea vătămată Moscalciuc Vitalie (Vol. II, f.d. 125) și inculpatul Șevcenco Victor (Vol. II, f.d. 135), iar potrivit informației prezentate de subofițerul superpr al SIJ al IP Cnetru al DP mun. Chișinău, agent superior Vlas Dumitru și a extrasului din baza de date Acces, martorul Toma Lucia se afla, la momentul examinării apelului, peste hotarele Republicii Moldova (Vol. II, f.d. 130-134), iar declarațiile martorilor Tom Lucia și Șevcenco Angela au fost doar verificate, prin citirea lor.

În acest context Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a încălcat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, nerespectând procedura condamnării inculpatului Șevcenco Victor în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, după ce prima instanță l-a achitat și în special nu s-a ținut cont de jurisprudența CtEDO.

În cauza *Dan contra Republicii Moldova, 05 iulie 2011, nr. 8999/07, art. 6 parag. 1*, Curtea a constatat că „... cei care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să fie în măsură să audieze martorii în persoană și să evalueze credibilitatea lor. Evaluarea credibilității a unui martor este o sarcină complexă, care, de obicei, nu se poate realiza printr-o simplă citire a cuvintelor sale înregistrate.”

Totodată, Colegiul penal lărgit reține prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza *Asimionese contra Moldovei, hotărârea din 07.01.2020*) că, *condamnarea reclamantului fără audierea repetată a martorilor, după ce acesta a fost achitat de prima instanță, a fost contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 paragraful 1 din Convenție.*

Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță.

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*).

La fel, relevant speței este și cauza CtEDO - *Manoli c. Republicii Moldova din 28.02.2017*, potrivit căreia Curtea Europeană a statuat că autoritatea

responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora (*Kashlev c. Estoniei*, nr. 22574/08, §§ 48-50, 26.04.2016) și că evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor, cu atât mai mult în cazul în care sunt avute în vedere doar unele declarații.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră că pronunțarea condamnării inculpatului fără audierea martorilor, este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art.6 § 1 din Convenție.

Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probele cercetate de către prima instanță, care a dispus achitarea inculpatului. În plus, în cazul renunțării procurorului de a prezenta proba cu martorii acuzării, instanța este în drept să aprecieze acest fapt ca renunț la aceste mijloace de probă, nu și să le pună la baza unei decizii de condamnare.

La fel, instanța de apel a casat sentința de achitare, însă nu s-a expus asupra motivelor reaprecierii probelor contrară celei date de instanța de fond ori a respingerii acestei aprecieri. Instanța de recurs a constatat, că instanța de apel și-a bazat soluția sa fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra, veridicității, admisibilității sau a inadmisibilității acesteia. Mai mult, instanța este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să se pronunțe asupra lor cu respectarea strictă a prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În această privință, Colegiul penal lărgit susține că, dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe.

Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului că, instanța de apel, în motivarea deciziei pronunțate subliniază că vinovăția inculpatului a fost demonstrată din cumul de probe administrate în respectiva cauză penală, fără a da o apreciere clară tuturor probelor din puncte de vedere al coroborării acestora, încălcând principiul *in dubio pro reo* (orice dubiu este interpretat în favoarea celui acuzat), or, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și

se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingere se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Un alt temei de casare a hotărârii instanței de apel, rezidă și din faptul că *motivarea soluției contrazice dispozitivul deciziei* (pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală).

Conform art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazul expirării termenului de prescripție.*

Potrivit dispozitivului deciziei Șevcenco Victor a fost **recunoscut vinovat** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și a fost **liberat de pedeapsa penală din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.**

În partea descriptivă a deciziei recurate, instanța de apel, în pct. 25 și 27, motivează divergent dispozitivului adoptat:

„Cu privire la răspunderea penală a inculpatului Șevcenco Victor în baza art. 152 alin. (1) Cod Penal se consideră inadmisibilă aplicarea pedepsei, dat fiind că a intervenit termenul de prescripție prevăzut la articolul 60 alin.(1) lit. b) Cod penal. Inculpatul Șevcenco Victor se liberează de răspundere penală deoarece de la săvârșirea infracțiunii, 11 octombrie 2015, pînă la ziua pronunțării prezentei decizii au expirat mai mult de 5 ani. Prin urmare, se constată, că în cauză a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală a inculpatului Șevcenco Victor în baza art. 152 alin. (1) Cod Penal.

... În consecință, potrivit legii, se impune soluția de încetare a procesului penal în privința lui Șevcenco Victor în baza art. 152 alin. (1) Cod Penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală.”

Totodată, cu referire la argumentul inculpatului expus în recurs, precum că *bonurile de plată în sumă de 2 500 lei pentru procurarea medicamentelor anexate la acțiunea civilă depusă de partea vătămată nu au nici o legătură cu vătămarile*

ultimului, Colegiul penal lărgit le consideră nefondate, odată ce instanța de apel în decizia pronunțată a respins acțiunea civilă în partea solicitărilor părții vătămate de încasare din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 2 500 lei.

Așadar, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (6) Cod de procedura penală (*instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința judiciară a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal*) și prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală (*decizia instanței de apel trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date*), ceea ce implică incidența temeiului de casare prevăzut de pct. 6) la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit conchide, dat fiind că instanța de apel nu au judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, generând dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de recurs, temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și invocat de către inculpat, devine irelevant.

Întrucât erorile depistate sunt susceptibile de a fi corectate doar de către instanța de apel, Colegiul conchide asupra necesității admiterii recursului, casării totale a hotărârii atacate și dispunerii rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

7. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și a tuturor în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Șevcenco Victor XXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **23 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion